

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytania i Irlandya.

Według najnowszych wiadomości z Londynu z d. 3. Lipca, miały się wybory Westminsterskie ukończyć następującego dnia o godz. 3. Dnia 3go był następujący stan kresk: P. L. Romilly miał 5118 głosów; P. Fr. Burdett 4985; Kapitan P. M. Maxwell 4608; Hunt 82. Gazeta Londyńska Kuryer pociesza się jeszcze ciągle i zapewnia, że ze stronnictwa Maxwella jest jeszcze trzy razy tyle obieraczów w odwodzie, ile potrzeba było aby został obrany; atoli upomina ich, aby się jeden na drugiego nie spuszczała, i gani bardzo, że walkę odwlekli aż do dnia ostatniego. P. Fr. Burdett który udał, jakoby się wcale do wyborów nie mieszał, każdego jednak wieczora iedzie w powozie dobrze zamkniętym do domu swojego w Westminsterze, gdzie podpisuje wexle na 2 do 3000 funt. szterl. do swojego bankiera, każe sobie oraz donosić o działaniach pospółstwa będącego na jego rozkazy, i powraca znowu potem w największem incognito, do wieskiego pomieszkania swojego w Wimbledon. Zapewniają, że wybory co do prawnych i pozwolonych wydatków, kosztować go będą przeszło 30,000 funt. szterl. Wydatki powiększą znakomicie zobowiązanie się do płacenia należących podatków, za wielką liczbę potrzebnych obieraczów.

High Baillif (Sędzia wyborowy) kazał d. 3. b. m. z rana ogłosić przez afisze, iż każdy coby po skończonych wyborach chciał przywłaszczać sobie widownię wyborowe (hustings) które są własnością prywatną, według surowości prawa ukaranym zostanie.

Dostrzegacz Austryacki z d. 20. Lipca donosi, że wybory Westminsterskie uważać już można za ukończone. Sobota, to jest 4ty Lipca, był dzień ostatni, a o godz. 2 po południu miał P. S. Romilly 5312 głosów; P. Fr. Burdett 5198; i P. M. Maxwell 4789; Hunt został tylko przy 84rech. Ponieważ spis wyborowy miał tylko do godz. 3, pozostać otworem, można przeto uważać za rzecz pewną, że P. S. Romilly i P. Fr.

Burdett będą Reprezentantami Westminsterskiemi w nowym Parlamencie.

Gazeta Londyńska Kuryer zawiera między innymi: „Skutek wyborów, nie jest własnie pocieszającym bardzo dla popularnego Baroneta; Kandydat Ministerski nie ustąpił na krok walcząc z nim, i wyprzedzał go przez połowę czasu trwających wyborów; okoliczność ta dowozi, iak wiele już traci wziętości swojej popularność Baroneta. Jasną jest rzeczą, iż gdyby pośledniejsi rzemieślnicy Westminsterscy wyłączeni byli od głosowania, bardzo mało głosów byłby miał P. Francis za sobą, a nawet i pomoc tej głodnej klasy obieraczów, nie byłaby nigdy zwyciężyła, gdyby nie był P. Francis zawarł ze stronnictwem Romillego przymierza w drugim tygodniu wyborów; atoli, ileż to nie musiało kosztować Baroneta, aby dopiął celu, który się mu tak wzgardliwym wydawać powinien; to jest pozyskanie krzesła i głosu, w Izbie zgorzenia i przekupstwa iak to był zwykły P. Francis nazywać pospolicie Izbę niższą?“

Dnia 3. Lipca wydarzyła się z Huntem gorsząca scena na widowni wyborowej. Hunt szkalował dziennik *the Observer* (Dostrzegacz); Wydawca tego pisma P. Dowling wystąpił z kanczugiem na widownię, i zaczął Kandydatowi pospółstwa boki okładać. Brat P. Hunta, głuchoniemy, ale przedziwnie umiejący się bić na kułaki, uderzył na P. Dowlinga i tak go wymłócił, że musiał z rozkrwawioną głową ustąpić.

Gdy Hunt jednego dnia z ostatnich dni wyborowych, powracał do domu z placu Coventgardskiego, otoczony iak zwyczajnie pospółstwem, wsiadł na konia, a nypoufniejsi przyjaciele jego wiloczyli się do fiakra. Gdy nadiechali przed biuro gazety Kuryera, starał się Hunt poduszczać gniew pospółstwa przeciwko wydawcom tej ministerskiej Gazety, która codziennie sztydzi z niego. Sześciem pospółstwem, które gazet nie czyta, nie wiele się tem zainteresowało. Dalej przemawiał do innej kupy Gale-Jones w tonie rewolucyynym. Tenże Gale-Jones będący teraz na żołdzie Hunta, bywał Aptekarzem, i za polityczne przestępstwo siedział w areszcie. Od owej pory wzięła początek nienawiść

Prussy.

iego do P. Franc. Bardetta; twierdzi bowiem, że ten Baronet, pocieszając innych więźniów i wynagradzając ich cierpienia, nie raczył nigdy rzucić na niego liteściwego oka.

Także i w niektórych częściach Irlandyi zdają się wybory być bardzo burzliwe. List z Droghedy umieszczony w jednym dzienniku Irlandzkim, donosi w tej mierze co następuje: „Od dnia wczorajszego zabito u nas trzy osoby. Znajdujemy się wprost rozlewów krwi, iak gdyby podczas weyny. Wszędzie stoi wojsko pod bronią. Zda się, że P. Wallace znowu wybranym zostanie

Szwecya.

Baron Marandet, Posel Francuzki, miał następującą mowę do Króla Szwedzkiego, gdy na pierwszym posuchaniu oddawał mu list od swojego Monarchy:

Z zlecenia Króla, Pana moiego, oddaję W. K. Mości list, w którym wynurza głęboki swój żal z powodu śmierci N. twoiego Ojca, Króla Karola XIII. i razem obeymuje szczerę powinszowanie wstąpienia W. K. Mości na tron. Dopełniając tak chlubnego zlecenia, pozwolisz W. K. Mość wynurzyć sobie uczucia radości, iakie każdego Francuza zajmować powinny, widząc na tronie Xiążęcia, rodowitego Francuza, który tak nadzwyczajnie znamienował się mężstwem pomiędzy pierwszymi dowodcami wojska Francuzkiego.

Baron Wetterstedt dał taką odpowiedź imieniem Królewskiem:

Król JMość przyymie z prawdziwą radością zapewnienia przyjaźni, które W. Pan w imieniu Monarchy swojego oświadczyłeś. Przyymie oraz wynurzenie żalu z powodu śmierci Króla, którego pamięć tkwić będzie zawsze w sercu iego Syna i mieszkańców obu narodów, przez niego pod iedno berło połączonych, z zachowaniem im wolności i niepodległości. Drogo ceni Król Jmość uczucia Króla Jmci Chrześcijańskiego względem niego, i zupełną wzajemność zaręcza. Oddawna Szwecya liczy Francją między pierwszymi politycznem Mocarstwami, których przychylnosc wielce poważa i których polityczny interes łączy się z iey interessem. Oba Monarchowie, zasiadający dziś na tronie obu krajów, zapewniają sobie trwałość tych stosunków.

W Szwecyi nie wolno bez szczególniejszego pozwolenia trzymać żadney gazety zagranicznej, a nawet ani Norweskichy.

Od rzeki Menu d. 6. Lipca. — Rząd Pruski rozpoczął znaczne budowy w nayznakomitszych miastach Prowincyi położonych na lewym brzegu Renu. Pod Koblencya zakładają w trzech miejscach warownie. W Kolonii zaczęto także podobne roboty, a dawne mury miasta przeznaczonego na mieysce obronne, urządzono ile możliwości według nowego sposobu obrony. W Trewirze, gdzie zamiaty wojskowe ograniczają się iedynie na przygotowaniu koszar, umiał Rząd czynność swoią, okazać innym sposobem w robotach powszechnie pożytecznych; z liberalnym umysłem zajął się pownnikami Rzymskimi tego starożytnego miasta, aby ie na iaw pokazać. Tak zwana Porta nigra (brama czarna), w której, w średnim wieku znajdował się kościół poświęcony S. Szymonowi stoi teraz w pierwotney czystey postaci swoiey bez wszelkich obcych dodatków. Między wszystkimi znanymi pozostałościami Rzymskimi budowy, mało iest może lepiej utrzymanych, od tego godnego pamięci gmachu; pierwszego na Niemieckiey ziemi. Ciemna gorliwość i barbarzyństwo wieku średniego, za nadto bezwładna, aby zniszczyć majestatyczne położenie ciepłych kąpeli, które zdobyła Cesarzka Augusta Treverorum, zasypała ziemią i szutrem, czego zburzyć nie potrafiła, aby ie usunąć oku potomności. Czas oświaty nie spuścił z oka sterczących gruzów. Rząd Pruski zniósł góry ziemi i szutru, dla odstonienia olbrzymich murów zadziwiającey struktury aż do samego fundamentu. Podczas tego odkopywania znaleziono (iak się było można spodziewać) rozmaite rzeczy obiasniające wewnętrzne urządzenie kąpeli i ich przyozdobienia. Należą do tego rozmaite chody i kanały, które musiały służyć do prowadzenia wody i ognia, a są iak naydokładniey urządzone, atoli nie można tego powiedzieć o sprzętach ruchomych iako są ułomki wanien, naczyń, ozdób i t. p. które ukazały się przy kopaniu. Dotychczas nie można oznaczyć mieysc, do których te powynadywane rzeczy przeznaczonemi być mogły.

Były Król Westfalski wcielił był swoich dóbr koronnych dobra należące do Probostwa Quedlinburskiego, a potem sprzedał ie, z wolney ręki. Między kupującymi znajdował się nieiaki Rhoden Ekonom z Quedlinburgu który nabył znaczny las tym sposobem. Król Pruski Prokurator Skarbu na fundamencie sprzedaży z wolney ręki i że pieniądze nie wpłynęły do Skarbu publicznego, pozwał owego Rhoden o nieważność prze-

daży; Sądy zaś we wszystkich trzech Instancjach, jako to: 1.) Sąd krajowy i mieyski w Quedlimburgu. 2.) Sąd zwierzchny krajowy w Halbersztadt i 3.) Nawyzny tajny Trybunał w Berlinie, odprawiły Prokuratora Królewskiego z niezem, akupno Rhodena uznali za ważne i mające moc prawnie obowiązującą. Powody osądzenia (motiva judicati) w skutku których zachodzi prawne zobowiązanie się, uznania nie tylko wszystkich przedaży dóbr narodowych na publiczney licytacji, ale nawet i dóbr koronnych, skoro nabywca okazać jest w stanie Kontrakt kupna i przedaży sporządzonej w prawney formie, są godne uwagi; i służą oraz do wyjaśnienia i dokładniejszego wyłożenia myśli Królewsko-Pruskiego gabinetowego oświadczenia publicznego, względem utrzymania przedaży dóbr narodowych w Westfalii.

W. Xięstwo Poznańskie.

Gazety Warszawskie z dnia 25. Lipca umieściły poniższe doniesienie datowane z Wyszaków w parafii Magnuszewskiej, Powiecie Pleszewskim, Departamencie Poznańskim, dnia 13. Lipca.

Zdać się, że koniec roku 1817 i początek bieżącego, jest zakresem życia najświetniejszych Jenerałów Polskich. — Zaledwo z powszechnym żalem odbyły się żałobne po kraju obrządki za duszę Kościuszki i Dąbrowskiego, zaledwo zbyt wczesną śmiercią zabranego Jenerała Turny pogrzebowy zakończył się obchód, aliści śmierć najdawniejszego i pełnego zasług Weterana Alexandra Mycielskiego Jenerała Porucznika wojsk Polskich zasmuciła okolice nasze, zostawiając w sercach rodaków trwałą pamięć zasług tego znakomitego męża. — Alexander Mycielski urodził się w Wielkiej Polsce roku 1713. — Zaraz w kwiecie wieku poświęcił się sztuce rycerskiej, wszedł za panowania Anny i Elżbiety Cesarzowych Rosyjskich w służbę, zostając przy boku sławnego Feldmarszałka Münich. — Po upadku tego wodza, przeniósł się w służbę Sashą, i w siedmioletniej wojnie jako Porucznik pełnił powinność Adjutanta przy sławnym wówczas Jenerale Sibiłskim. — Po skończeniu tej wojny czując, iż przez nabyte doświadczenie i naukę stanie się swej Ojczyźnie użytecznym, wszedł w służbę Polską w stopniu Kapitana. — Jenerał artylerji Dalcke, ówczasowy dowódca Kamieńca-Podolskiego, miał sobie polecenie umocnienia tej twierdzy, jako najważniejszej od napadu Bisurmanów zapory. Użył tu talentów Mycielskiego, a poznawszy w nim zdobiące przymioty, oddał mu za żonę swoją córkę. — Wspólnie więc z teściem

swym Mycielski polecione dzieło umocnienia twierdzy Kamieńca do skutku doprowadzili. Stanisław August ceniąc zasługi Mycielskiego, wyniósł go na stopień Pułkownika, później Szefostwem pułku obdarzył, daley stopniem Jenerała Majora, nakoniec Jenerała Porucznika zasługi jego nagrodził, do różnych krajowych używając go usług. Wyznaczony Kommissarzem do rozgraniczenia Pruss od Polski po pierwszym w roku 1773 podziale krain, później do odnowienia granic między Polską a Słazkiem będąc użytym; obydwie zlecenia z gorliwością cnotliwego obywatela spełnione, uwieńczył Król orderem S. Stanisława, powierzywszy mu jeneralne dowództwo w Wielkiej Polsce. — Czując Mycielski w usługach publicznych zwątlone siły, prosił Króla o uwolnienie go od obowiązków służby wojskowej. Własnoręczne listy tego Monarchy do niego pisane świadczą wysokie zaufanie mądrego Króla w nim położone. Odtąd Mycielski, okupiwszy wieś Wyszki w Powiecie Krotoszyńskim, a teraz Pleszewskim, domowey używał spokojności; lecz ta przerwaną została stratą żony jego Maryanny z domu Dalcke. Cnotliwa ta Pani była wzorem życia; splotzone z nią dzieci, Erazm syn i Ludwika córka, były ostodą skromnego w zaciszu życia wiekiem przyciśnionego oycy. Aliści losu srogość nie dozwoliła mu cieszyć się długo pełnym nadziei synem, który odwagą i mężstwem rycerza godnym, w czasie rewolucyi w Warszawie na czele dzielnego pułku Działynskich zwanego, kulą kartaczową ugodzony, ranionym zostawszy, wylewem krwi oddał pierwszy dług oyczyźnie. Przyszędzszy ón do zdrowia, w stopniu Pułkownika strzelców dawał dzielne mężstwa dowody; atoli odnowiona rana była przyczyną zbyt wczesnego zgonu jego w Kaliszu. — Już tylko strapionemu oycu iedynd została pociecha w pozostałej córce Ludwice, pierwszego małżeństwa Moskorzewskiej, powtórnego Szaniawskiej, JW. Józefa Kalazantego Szaniawskiego Prokuratora Jeneralnego i Rady Stanu Królestwa Polskiego małżonce. — Ta słodząta słabością przyciśniony wiek jego. Ważne usługi Jenerała tego dla krain łożone, z przedstawienia JO. Xięcia Radziwiłła Namiestnika Królewskiego w Wielkim Xięstwie Poznańskim, znalazły przyzwoite względy u tronu Najjaśniejszego Fryderyka Wilhelma, przez obdarzenie go do śmierci pensją wystużoną. Umarł ten szanowny Weteran w dniu 6tym b. m. i roku we wsi Wyszakach, okryty ranami, pozbawiony z przyoczyny podeszłego wieku wzroku i słuchu, iak drugi Belizarusz, przeżywszy lat sto pięć pełnych za-

ślag i chwały. Zdaie się, iak gdyby Opatrzność przedłużała dni życia iego dla wzoru cnot współczesnym. — Pochowany z winną czcią w kościele parafialnym Magnuszewskim obok zwłok zmarłej żony swey w przeznaczonym przez siebie za życia grobie, przy liczonym Duchowienstwa zbiorze, a sąsiadów i zgromadzonego ludu przytomności.

R o s s y a.

Gazeta Petersburska, le Conservateur Impartial, umieścila następujący Ukaz Rządzącego Senatu.

Pożyczka otworzona przez kommissyą umorzenia długów, na mocy postanowienia 10. Maia 1817 roku, miała pomysłne powodzenie i dostarczyła iey summ znacznych, które użyte zostały na zmniejszenie assygnat w obrócie będących. Minister Skarbu przedstawił nam projekt odnowienia przyymowania teyże pożyczki w Kommissyi, stosownie do zasad w ustawach iey zawartych, na warunkach do obecnych okoliczności lepiej zastosowanych. Summy, które z tey pożyczki weyda, przeznaczają się iedynie na zmniejszenie cyrkulujących assygnat, wespół z trzydziestu millionami rubli, na tenże przedmiot assygnowanemi z dochodu dóbr skarbowych. Potwierdziwszy projekt takowy Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi ogłosić dla powszechney wiadomości.

{ Projekt przyymowania pożyczki w Kommissyi umorzenia długów państwa.

1.) W Kommissyi umorzenia długów Państwa będą przyymowane od 2go Lipca do 31. Grudnia bieżącego roku dobrowolne zapisy kapitałów, tak przez poddanych Rossyjskich iako i cudzoziemców uczynione. 2.) Kapitały wnieść się mogą bądź w assygnatach Banku Cesarskiego, bądź w biletach banku pożyczkowego i handlowego, albo też w złotey lub srebrney monecie Rossyjskiej. 3.) Za każde osmdziesiąt pięć rubli w złocie, srebrze, lub assygnatach, wpisze się do główney księgi sto rubli teyże samey monety, w iakiey wniesioną została. 4.) Takowe zapisy do główney księgi zabezpieczają pobieranie ciągłych procentów, wespół ze wszystkimi innemi prerogatywami i prawami, przepisanemi w urządzeniu Kommissyi na ubezpieczone tego rodzaju długi. 5.) Wydadzą się wypisy z główney księgi czyli inskrypcye, podług przepisanej formy. 6.) Dla ułatwienia cyrkulacyi kapitałów naszych za granicą, czynią się następujące rozporządzenia: 1) Inskrypcye podług przepisanej formy mieć będą obok tłumaczenie Francuzkie, do którego przydadzą się paragrafy od 22. do 27. urządzenia kommissyi. 2) Wolno iest nad-

to wierzycielom główney księgi, będącym za granicą przelewać inskrypcye przed Konzulami Rossyjskimi, niewyrażając nawet nazwiska wlewk nabywcy, i tylko zapisując na nich, podług formy, przelew, na inskrypcyi do tłumaczenia Francuzkiego dołączoney; lecz wlewk nabywca nie będzie mógł inaczey pobierać procentów, aż przelew inskrypcyi na swoje imię wnieście do wielkiej księgi. 7.) Wypłata sześciu procentów na rok, od całego zapisanego do księgi kapitału, uskutecznić się będzie w teyże samey monecie, w iakiey summa wniesioną była tak w tuteyszey stolicy, iako i w każdym mieście Cesarstwa, bez żadnych na to wydatków ze strony wierzyciela. a to w terminach roku, postanowionych w urządzeniu kommissyi. 8.) Procenta do pierwszego terminu swey wypłaty liczyć się będą od 1go dnia tego miesiąca, w którym kapitały zostały wniesione chociażby to nastąpiło około połowy, lub ostatnich dni miesiąca. 9.) Summa potrzebna na opłatę procentów, równie iak i dwa procenta idące na umorzenie kapitału, przez wykup inskrypcyy, któreby wierzyciele przedać chcieli, branemi będą corocznie z trzydziestu milionów, przeznaczonych z dochodów dóbr Państwa na umorzenie assygnat. 10.) Ponieważ wszystkie kapitały wniesione do Kommissyi umorzenia długów Państwa, nie mają innego dla siebie przeznaczenia, nad zmniejszenie będących w biegu assygnat; każda więc wniesiona summa, powróciwszy nazad iuz w bankowych assygnacyach, spalona będzie publicznie, po upłynieniu terminu zapisów.

Na tym projekcie napisano własną Jego Cesarskiej Mosci ręką tak:

Ma być podług tego

A l e x a n d e r.

Cesarskie-Sioło d. 16. Czerwca 1818. roku.

Przyiechali do Lwowa od dnia 26go i 27go Lipca 1818.

P. Bandle dan cukiernik, z Sawajcaryi. — W. Czernias Ces. Rossyjski Radca tytularny, z Rossyi. — JW. Dzieduszycki Hrabia, z Złoczowa. — P. Dzirzka Jan muzyk, z Wiednia. — JW. Harsnicki Antoni Hrabia, z Saudeza. — P. Montainville metr do dzieci, z Francyi. — W. Walczka Maryanna, i W. Wolski Michał, z Rossyi. — JW. Wegliński Sedzia Trybunałowy, z Polski. — JW. Zamoyski Hrabia, z Kozłowa.

Wyiechali ze Lwowa od dnia 26go i 27go Lipca.

P. Bauer Jan kupiec, do Wiednia. — JW. Brzostowski Hrabia, do Karlsbadu. — W. Dabshi dziedzic, do Złoczowa. — JW. Potocki Alexander Hrabia, i JW. Potocka Hrabina, do Sieniawy. — W. Zbrożek Józef, do Żółkwi.